

UWV: de onneembare vesting?

Tips bij artikel uit MEdium nummer 2, juni 2020

In de MEdium van juni heb ik verteld over mijn traject bij het UWV. Op basis van mijn ervaringen kan ik je onderstaande informatie en tips geven. Let op! Dit zijn enkel mijn kennis en ervaringen. Elke situatie is uniek. En het proces is ingewikkeld. Voor concrete informatie verwijst ik je naar de website van het UWV, de afdeling personeelszaken van je werkgever en een goede advocaat.

Wet Poortwachter

Vanaf het moment dat jij je ziekmeldt gaat er een periode van twee jaar lopen, waarin de Wet Poortwachter van toepassing is. Jij als werknemer én je werkgever hebben in die tijd aan allerlei verplichtingen te voldoen om duurzame re-integratie voor elkaar te krijgen. Indien het niet lukt om in je eigen functie te re-integreren, zal de werkgever een passende andere functie voor je dienen te zoeken. Indien dat ook niet lukt, mag de werkgever je na het einde van die 2 jaar ontslaan en kun je bij het UWV een WIA-uitkering aanvragen. Let op! Re-integratie bestaat uit twee delen, het opbouwen van uren en het opbouwen van inhoud/intensiteit/zwaarte van je werk. Er zijn veel verschillende manieren van opbouw, maar voor een duurzame opbouw moet je echt je eigen manier en tempo vinden. Onthoud goed dat je zelf aan het stuur zit van je re-integratie, ook al voelt dat misschien helemaal niet zo. Het is meer in het belang van je werkgever én jezelf dat je re-integratie duurzaam is, dan dat het sneller gaat. De door de bedrijfsarts op te stellen Functiemogelijkhedenlijst (FML) is héél erg belangrijk en weegt zwaar mee. Geef het aan als je er niet mee eens bent!

Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA)

Indien je niet meer of minder kunt werken wegens ziekte en jij en je werkgever hebben op basis van de Wet Poortwachter er alles aan gedaan om te re-integreren of ander passend werk te vinden en dat is niet gelukt, dan kun je bij het UWV een WIA (Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen) uitkering aanvragen. Er zijn twee soorten WIA-uitkering:

- een tijdelijke uitkering Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten (WGA) voor als je nu of in de toekomst nog wel (deels) kunt werken; en
- een langdurige uitkering Inkomensvoorziening Volledig Arbeidsongeschikten (IVA) voor als je niet of nauwelijks kunt werken en er een kleine of geen kans is dat je herstelt.

De WGA-uitkering bestaat uit een loongerelateerde uitkering (LGU). Hoe lang je de LGU krijgt, hangt af van je arbeidsverleden. Na het einde van de LGU komt een loonaanvullingsuitkering (LAU) of vervolguitkering (VVU). Je inkomen kan dan aanzienlijk minder worden!

Let op! De aanvraag dient in een specifieke periode (binnen de 88^e en 93^e ziekte-week) ingediend te worden. Kijk voor meer informatie en een stappenplan op de site van het UWV en vraag je afdeling Personeelszaken naar meer informatie. Bij die aanvraag dien je allerlei gegevens mee te zenden. Ook je werkgever zal gegevens moeten verstrekken. Probeer goed samen te werken met je werkgever om de aanvraag zo compleet mogelijk te krijgen. Let op: Een goed onderbouwde en volledige aanvraag is ontzettend belangrijk!

Beoordeling WIA-aanvraag door het UWV

Na ontvangst van je aanvraag zal de verzekeringsarts op basis van je dossier en het eigen onderzoek een eigen FML opstellen, die vervolgens naar een arbeidsdeskundige van het UWV wordt gestuurd. De arbeidsdeskundige voert de beperkingen van de FML in een database van beroepen. Daaruit rolt welke beroepen je theoretisch nog zou kunnen uitvoeren en wat je daarmee zou kunnen verdienen. Op basis daarvan wordt je arbeidsongeschiktheidspercentage (AO) berekend. Onder de 35% AO krijg je helemaal geen uitkering. Van 35-80% AO ben je gedeeltelijk arbeidsongeschikt. Boven de 80% ben je volledig arbeidsongeschikt. Daarnaast is van belang of je beperkingen duurzaam zijn, of dat er verbetering te verwachten valt. Alléén als je boven de 80% AO bent én duurzame beperkingen hebt, kom je in aanmerking voor een IVA-uitkering (langdurige uitkering). Anders krijg je een tijdelijke uitkering, een zogenaamde WGA-uitkering, die na twee jaar wordt omgezet in een loongerelateerde uitkering. Je behoudt allerlei verplichtingen, waaronder een sollicitatieplicht voor de door het UWV berekende restverdien capaciteit.* Let op! Indien er nog behandelingen of medicijnen beschikbaar zijn die je nog zou kunnen volgen/innemen om beter te worden, zijn je beperkingen niet duurzaam! Toon goed aan welke behandelingen je al hebt gevolgd. En bereid je héél goed voor op je gesprek, zeker als je last hebt van brainfog of neurologische beperkingen.

Berekening arbeidsongeschiktheidspercentage

Je AO wordt berekend aan de hand van het aantal uren dat je volgens de verzekeringsarts nog kunt werken én het loon wat je theoretisch nog zou kunnen verdienen, met het werk dat je in die uren volgens de arbeidsdeskundige theoretisch nog kunt doen (restverdiencapaciteit) ten opzichte van je oude loon (voordat je ziek werd). Het toekennen van een urenbeperking is door de overheid aan strenge regels gebonden en er is een limitatieve opsomming in welke gevallen er een urenbeperking gegeven kan worden. De beroepen die de arbeidsdeskundige erbij zoekt zijn puur theoretisch. *

Indienen bezwaar

Na de beschikking van het UWV op je WIA-aanvraag heb je een periode om in bezwaar te gaan. Let op! Dit zijn harde termijnen. Ben je te laat, dan is het niet meer mogelijk! Wat je kunt doen is een kort briefje sturen dat je bezwaar maakt en dat je de redenen voor je bezwaar later aanvult. Vraag ook altijd alle onderliggende stukken op van de beschikking; de medische onderbouwing van de verzekeringsarts met FML en het rapport van de arbeidsdeskundige. En schakel hulp in!

Behandeling bezwaar door het UWV

Het bezwaar wordt door een verzekeringsarts van de afdeling Bezwaar & Beroep in behandeling genomen. De verzekeringsarts B&B roept je op voor een hoorzitting. Op basis van dossier onderzoek en eigen onderzoek op een hoorzitting bepaalt hij of er reden is om meer (of minder!) beperkingen aan te nemen en de FML aan te passen. Zo ja, wordt de FML weer naar een arbeidsdeskundige van het UWV toegezonden om te bekijken welke beroepen en restverdiencapaciteit theoretisch nog mogelijk zijn, aan de hand waarvan het AO-percentage wordt berekend.

Instellen beroep en (kosten van) advocaat

Als je het niet eens bent met het besluit van het UWV op je bezwaar, is de volgende stap om in beroep te gaan. Ook hierbij is het heel belangrijk om dit binnen de gestelde termijn te doen. Voor het instellen van een beroep heb je een advocaat nodig. Let op! Stem met je advocaat van tevoren goed de kosten af, want die kunnen behoorlijk oplopen. Indien je financieel niet draagkrachtig bent, zijn daar regelingen voor. Het beroep wordt ingediend bij de afdeling Bestuursrechtspraak van de Rechtbank, waar een rechter er over zal oordelen. Dit is wel een stuk formeler. Nadat je advocaat je beroep heeft ingediend, mag het UWV daar op reageren (schriftelijk). Vervolgens wordt er een zittingsdatum gepland en wordt je uitgenodigd op de zitting in de rechtbank te verschijnen voor de behandelend rechter en de griffier. Daarbij ben je zelf met je advocaat aanwezig en een advocaat namens het UWV. De rechter stelt op basis van de ingediende stukken allerlei vragen, waar partijen ter plekke op mogen reageren. Let op! Als je zelf een deskundige inschakelt om een rapport op te stellen zijn daar (aanzienlijke) kosten aan verbonden. Dat je de deskundige betaalt, betekent niet dat die opschrijft wat je graag wil. De deskundige is een arts die onafhankelijk zal oordelen. Het kan dus zijn dat je een hoop geld betaalt voor een rapport waar je het niet mee eens bent.

Door de rechtbank aangestelde deskundige

De door de rechtbank ingeschakelde deskundige is onafhankelijk en rapporteert terug aan de rechtbank, niet aan jou of het UWV. De rechtbank stuurt het rapport naar de partijen. De rechter oordeelt op basis van de door partijen aangeleverde stukken, de informatie op de zitting en alle overige informatie. Zoals in mijn geval het rapport van de door de rechtbank aangestelde deskundige. Het oordeel van de rechter is dan ook helemaal toegespitst op jouw persoonlijke omstandigheden. En geen twee gevallen zijn vergelijkbaar.

Wijzigingen in je gezondheid

Bij een bezwaar en beroep wordt geoordeeld over je situatie op de datum van de aanvraag WIA. Indien tussen de datum aanvraag en het bezwaar en/of beroep je gezondheid is gewijzigd, wordt dit niet meegenomen in de beoordeling. Wijzigingen in je gezondheid dien je met een formulier via de website van het UWV aan te geven bij het UWV en worden in een apart traject beoordeeld. Een verzekeringsarts van het UWV zal een herkeuring uitvoeren op basis van de aangeleverde (medische) gegevens en het gesprek. Zijn eventuele aanpassingen van het FML worden door een arbeidsdeskundige verwerkt in een nieuw AO-percentage. Tegen deze beslissing staat ook weer bezwaar en beroep open.

- *Noot redacteur: Het kan ook zijn dat het systeem geen banen kan vinden die bij de specifieke beperkingen nog uitvoerbaar zijn. Hoewel er dan geen sollicitatieplicht meer is, is er ook niet automatisch een 100% arbeidsongeschikt. Vorig jaar is het systeem aangepast ten aanzien van de banen die geschikt zijn bij arbeidsongeschiktheid.*